

מסורת הש"ס

(א) [קמן ד:] ר"ה ל"ג... (ב) [קמן ד:] ר"ה ל"ג... (ג) [קמן ד:] ר"ה ל"ג... (ד) [קמן ד:] ר"ה ל"ג... (ה) [קמן ד:] ר"ה ל"ג... (ו) [קמן ד:] ר"ה ל"ג... (ז) [קמן ד:] ר"ה ל"ג... (ח) [קמן ד:] ר"ה ל"ג... (ט) [קמן ד:] ר"ה ל"ג... (י) [קמן ד:] ר"ה ל"ג...

תורה אור השלם

1. לכן מה אצטריך לך... 2. ששן ורין בארץ הים... 3. אל בית הגלגלים הרוב... 4. לשלש מנות דבשילין וכן... 5. כי אקם יודעים לשלש... 6. קהלה ד' י'

הנהגות רב"ח

(א) נ"פ ר"ח דמתי לה... (ב) כסתיבא ותי אמי רב זביד... אמר רב יהודה ד' מרסא:

גליון הש"ס

תוס' ר"ח שרי וכו'... שסבילין משהא כחול... הכת' מלפניו תוס' ג'... פ"א:

מוסף תוספות

א בחי' ר"ח סתב, אבל... אם לא היה [חשבה] אורי... שלהם לא היה סביל... כחול המת מרי הרי... אובלין שבגל' ביטוי... דאמרי' בפ"ק דרובתי... שאין ניצולת כחול במת.

רב ניסים גאון

פ"ב קטנים מצילין כחול... המת. יעקב בטיסר... ופ"ח וק"ח וכל כלי מוח... כבלי פוחה המוכר מרוב מה... ח"ל פוחה אפילו כל שיהא... (והואיל והוא) [הוא] סמא... כחול המה לפרק אם יהיה... מופך בצמיר פחיל סביל על... מה שבוטרו כחפשיה הם... נמי וכל כלי מוח מוכן... אמרי כלי' מצילין כחול... פחיל כחול המת ואמרי ע"ז... סמא און אין ח"ל הוא אלא... הוא שציל על עצמו ושבח... כפ' אמר רבי יעקבא וף וף... וכבבא קמא כ"י כירי הרגל... מפרת וף וף ג"ס גירא... מפך מבת גבין דרין הוא... ומה פ"ב קטנים שטרוין... כ"ב סמאין כמת.

מי שמתו פרק שלישי ברכות

בג.

עין משפט
גר מצוה

נח א מ"י פ"ד מה' פלה... הלכה י' פ"ג פ"ד י'... טושי"ע לר"ח סתמן ק"ק ספיק... ה':
נ"ב ב ג מ"י ט' ס' ה' ח' ט' ק'... ט' טושי"ע לר"ח סתמן... ל"ג ספיק ה':
ס' ד מ"י ופ"ג ט' טושי"ע... ס' ספיק ה' ג':
ס"א ה' ו' מ"י פ"ד מה'... ספיקין הלכה י' פ"ג... פ"ד ט' טושי"ע לר"ח סתמן... מ"ג ספיק ה' [כך הלכה פ"ג... וכל' ספיקין דף ט"ה]:
ס"ב ז מ"י ופ"ג ט' טושי"ע... ס' ספיק ה':
ס"ג ח' ט' ו' מ"י ופ"ג ט'... טו' ספיק ה':
ס"ד ל' מ' מ"י ס' הלכה י'... פ"ג ט' טושי"ע... ספיק ו':
ס"ה מ"י פ"ד מה' טושי"ע... מ"ג הלכה ה':

חיישין שמה יפנה בהן ואסור. ודוקא כזית הכסא קבוע חיישין שמה יפנה בהן אבל זבית הכסא ערלי שאין רגילים לפנות שם מותר להשמין בהן ולא חיישין שמה יפנה בהן והא דמיתא לקמן לא יסמין בהן אפילו זבית הכסא ערלי היינו דוקא כשזמון זביו דחיישין שמה יפספס בהן הנילוות אס יפלו מים על רגליו או יגע בלמטה: שהר"י פ"ב קטנים מצילין כחול אורי הוא דאי לית כהו"א אורי כלל לא היו מצילין דהו כמו אובלין שנגנן נטיט ט' שמקלנין עומאה כהאל המת: דברים

בבא חזיא הוא ותפלתו תפלה וכו' רבנן וזבד ואיתימא רב יהודה לא שנו אלא שאינו יכול לשהות בעצמו אבל אם יכול לשהות בעצמו תפלתו כמה דברים אמורים כשאין יכול לעמוד על עצמו אבל אם יכול לעמוד על עצמו תפלתו תפלה ועד כמה אמר רב זביד (א) (ב) (ג) עד פרסה אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן (ד) הנצרך לנקביו הרי זה לא יתפלל משום שנאמר יהוה אלהיך ישראל ואמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן מ"ד לשמור רגלך כאשר תלך אל בית האלהים שמור עצמך שלא תחטא ואם תחטא הבא קרבן לפני וקרוב לשמוע (ה) (דברי חכמים) אמר רבא הוי קרוב לשמוע דברי חכמים שאם חוטאים מביאים קרבן ועושים תשובה מתת הכסילים [זבח] אל תהי ככסילים שחוטאים ומביאים קרבן ואין עושים תשובה כי אינם יודעים לעשות רע אי הכי צדיקים נינהו אלא אל תהי ככסילים שחוטאים ומביאים קרבן ואינם יודעים אם על הטובה הם מביאים אם על הרעה הם מביאים אמר הקב"ה בין טוב לרע אינן מבחינים והם מביאים קרבן לפני רב אשי ואיתימא רב חנינא בר פפא אמר שמור נקבך בשעה שאתה עומד בתפלה לפני. תנו רבנן (ו) ההגכנס לבית הכסא חולץ תפיליו ברחוק ד' אמות ונכנס אמר רב אחא בר רב הונא אמר רב ששת לא שנו אלא בית הכסא קבוע אבל בית הכסא ערלי חולץ ונפנה לאלתר (ז) וכשהוא יוצא מרחיק ד' אמות ומניחן מפני שעשאו בית הכסא קבוע איבעיא להו מהו שישכנס אדם בתפילין לבית הכסא קבוע השתין מים רבינא שרי רב אדא בר מתנא יאסר אתו שיליהו לרבא אמר להו אסור חיישין שמה יפנה בהן ואמרי לה שמה יפנה בהן תניא אידך הונכנס לבית הכסא קבוע חולץ תפיליו ברחוק ד' אמות ומניחן בחלון הסמוך לרשות הרבים ונכנס וכשהוא בידו ונכנס ר"ע אומר אוהזן בבגדו ונכנס ס"ד זימנין מישתלי להו ונפלי אלא אימא אוהזן בבגדו ובידו ונכנס ומניחם בחורין הסמוכים לבית הכסא ו"לא יניחם בחורין הסמוכים לרשות הרבים שמה יטלו אותם עוברי דרכים ויבא לידו חשד ומעשה בתלמיד אחד שהניח תפיליו בחורין הסמוכים לרשות הרבים ובאת זונה אחת ונטלתן ובאת לבית המדרש ואמרה ראו מה נתן לי פלוני בשכרי כיון ששמע אותו תלמיד כך עלה לראש הגג ונפל ומת באותה שעה התקינו שיהא אוהזן בבגדו ובידו ונכנס תנו רבנן בראשונה היו מניחין תפילין בחורין הסמוכין לבית הכסא ובאין עכברים ונוטלין אותן התקינו שיהו מניחין אותן בחלונות הסמוכות לרשות הרבים ובאין עוברי דרכים ונוטלין אותן התקינו שיהא אוהזן בידו ונכנס אמר רבי מיאשא (ח) בריה דריב"ל הלכה גוללן כמין ספר אוהזן כימינו כנגד לבו אמר רב יוסף בר מנימי אמר רב נחמן ובלבד כשלא תהא רצועה יוצאת מתחת ידו טפח אמר רבי יעקב בר אחא אמר רבי זירא ל' לא שנו אלא שיש שהות ביום ללבשן אבל אין שהות ביום ללבשן עושה להן כמין כים טפח ומניחן (ט) אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן ביום גוללן כמין ספר ומניחין בידו כנגד לבו ובלילה עושה להן כמין כים טפח ומניחן אמר אבוי ל' לא שנו אלא בכלי שהוא כליין אבל בכלי שאינו כליין אפילו פחות מטפח אמר מר זוטרא ואיתימא רב אשי תדע שהרי פ"ב קטנים מצילין באהל המת ואמר רבה בר בר חנה כי היה אולינן בתריה דרבי יוחנן כי היה בעי למיעיל לבית הכסא הוה יהיב לן כי הוה נקט תפילין לא הוה יהיב לן אמר הואיל ושרונה רבנן ננטרין

מ"ר סבר (א) אם שהה כדי לגמור את כולה חוזר לראש ומר סבר למקום שפסק אמר רב אשי האי אם שהה אם לא שהה מיבעי ליה (ב) אלא "דכולי עלמא אם שהה כדי לגמור את כולה חוזר לראש (ג) והתם בדלא שהה קמיפלגי דמר סבר גברא רחויא הוא ואין ראוי ואין תפלתו תפלה וכו' מר סבר גברא חזיא הוא ותפלתו תפלה וכו' רבנן ואם התפלל תפלתו תועבה אמר רב זביד ואיתימא רב יהודה לא שנו אלא שאינו יכול לשהות בעצמו אבל אם יכול לשהות בעצמו תפלתו כמה דברים אמורים כשאין יכול לעמוד על עצמו אבל אם יכול לעמוד על עצמו תפלתו תפלה ועד כמה אמר רב זביד (א) (ב) (ג) עד פרסה אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן (ד) הנצרך לנקביו הרי זה לא יתפלל משום שנאמר יהוה אלהיך ישראל ואמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן מ"ד לשמור רגלך כאשר תלך אל בית האלהים שמור עצמך שלא תחטא ואם תחטא הבא קרבן לפני וקרוב לשמוע (ה) (דברי חכמים) אמר רבא הוי קרוב לשמוע דברי חכמים שאם חוטאים מביאים קרבן ועושים תשובה מתת הכסילים [זבח] אל תהי ככסילים שחוטאים ומביאים קרבן ואין עושים תשובה כי אינם יודעים לעשות רע אי הכי צדיקים נינהו אלא אל תהי ככסילים שחוטאים ומביאים קרבן ואינם יודעים אם על הטובה הם מביאים אם על הרעה הם מביאים אמר הקב"ה בין טוב לרע אינן מבחינים והם מביאים קרבן לפני רב אשי ואיתימא רב חנינא בר פפא אמר שמור נקבך בשעה שאתה עומד בתפלה לפני. תנו רבנן (ו) ההגכנס לבית הכסא חולץ תפיליו ברחוק ד' אמות ונכנס אמר רב אחא בר רב הונא אמר רב ששת לא שנו אלא בית הכסא קבוע אבל בית הכסא ערלי חולץ ונפנה לאלתר (ז) וכשהוא יוצא מרחיק ד' אמות ומניחן מפני שעשאו בית הכסא קבוע איבעיא להו מהו שישכנס אדם בתפילין לבית הכסא קבוע השתין מים רבינא שרי רב אדא בר מתנא יאסר אתו שיליהו לרבא אמר להו אסור חיישין שמה יפנה בהן ואמרי לה שמה יפנה בהן תניא אידך הונכנס לבית הכסא קבוע חולץ תפיליו ברחוק ד' אמות ומניחן בחלון הסמוך לרשות הרבים ונכנס וכשהוא בידו ונכנס ר"ע אומר אוהזן בבגדו ונכנס ס"ד זימנין מישתלי להו ונפלי אלא אימא אוהזן בבגדו ובידו ונכנס ומניחם בחורין הסמוכים לבית הכסא ו"לא יניחם בחורין הסמוכים לרשות הרבים שמה יטלו אותם עוברי דרכים ויבא לידו חשד ומעשה בתלמיד אחד שהניח תפיליו בחורין הסמוכים לרשות הרבים ובאת זונה אחת ונטלתן ובאת לבית המדרש ואמרה ראו מה נתן לי פלוני בשכרי כיון ששמע אותו תלמיד כך עלה לראש הגג ונפל ומת באותה שעה התקינו שיהא אוהזן בבגדו ובידו ונכנס תנו רבנן בראשונה היו מניחין תפילין בחורין הסמוכין לבית הכסא ובאין עכברים ונוטלין אותן התקינו שיהו מניחין אותן בחלונות הסמוכות לרשות הרבים ובאין עוברי דרכים ונוטלין אותן התקינו שיהא אוהזן בידו ונכנס אמר רבי מיאשא (ח) בריה דריב"ל הלכה גוללן כמין ספר אוהזן כימינו כנגד לבו אמר רב יוסף בר מנימי אמר רב נחמן ובלבד כשלא תהא רצועה יוצאת מתחת ידו טפח אמר רבי יעקב בר אחא אמר רבי זירא ל' לא שנו אלא שיש שהות ביום ללבשן אבל אין שהות ביום ללבשן עושה להן כמין כים טפח ומניחן (ט) אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן ביום גוללן כמין ספר ומניחין בידו כנגד לבו ובלילה עושה להן כמין כים טפח ומניחן אמר אבוי ל' לא שנו אלא בכלי שהוא כליין אבל בכלי שאינו כליין אפילו פחות מטפח אמר מר זוטרא ואיתימא רב אשי תדע שהרי פ"ב קטנים מצילין באהל המת ואמר רבה בר בר חנה כי היה אולינן בתריה דרבי יוחנן כי היה בעי למיעיל לבית הכסא הוה יהיב לן כי הוה נקט תפילין לא הוה יהיב לן אמר הואיל ושרונה רבנן ננטרין

מ"ר סבר (א) אם שהה כדי לגמור את כולה חוזר לראש ומר סבר למקום שפסק אמר רב אשי האי אם שהה אם לא שהה מיבעי ליה (ב) אלא "דכולי עלמא אם שהה כדי לגמור את כולה חוזר לראש (ג) והתם בדלא שהה קמיפלגי דמר סבר גברא רחויא הוא ואין ראוי ואין תפלתו תפלה וכו' מר סבר גברא חזיא הוא ותפלתו תפלה וכו' רבנן ואם התפלל תפלתו תועבה אמר רב זביד ואיתימא רב יהודה לא שנו אלא שאינו יכול לשהות בעצמו אבל אם יכול לשהות בעצמו תפלתו כמה דברים אמורים כשאין יכול לעמוד על עצמו אבל אם יכול לעמוד על עצמו תפלתו תפלה ועד כמה אמר רב זביד (א) (ב) (ג) עד פרסה אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן (ד) הנצרך לנקביו הרי זה לא יתפלל משום שנאמר יהוה אלהיך ישראל ואמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן מ"ד לשמור רגלך כאשר תלך אל בית האלהים שמור עצמך שלא תחטא ואם תחטא הבא קרבן לפני וקרוב לשמוע (ה) (דברי חכמים) אמר רבא הוי קרוב לשמוע דברי חכמים שאם חוטאים מביאים קרבן ועושים תשובה מתת הכסילים [זבח] אל תהי ככסילים שחוטאים ומביאים קרבן ואין עושים תשובה כי אינם יודעים לעשות רע אי הכי צדיקים נינהו אלא אל תהי ככסילים שחוטאים ומביאים קרבן ואינם יודעים אם על הטובה הם מביאים אם על הרעה הם מביאים אמר הקב"ה בין טוב לרע אינן מבחינים והם מביאים קרבן לפני רב אשי ואיתימא רב חנינא בר פפא אמר שמור נקבך בשעה שאתה עומד בתפלה לפני. תנו רבנן (ו) ההגכנס לבית הכסא חולץ תפיליו ברחוק ד' אמות ונכנס אמר רב אחא בר רב הונא אמר רב ששת לא שנו אלא בית הכסא קבוע אבל בית הכסא ערלי חולץ ונפנה לאלתר (ז) וכשהוא יוצא מרחיק ד' אמות ומניחן מפני שעשאו בית הכסא קבוע איבעיא להו מהו שישכנס אדם בתפילין לבית הכסא קבוע השתין מים רבינא שרי רב אדא בר מתנא יאסר אתו שיליהו לרבא אמר להו אסור חיישין שמה יפנה בהן ואמרי לה שמה יפנה בהן תניא אידך הונכנס לבית הכסא קבוע חולץ תפיליו ברחוק ד' אמות ומניחן בחלון הסמוך לרשות הרבים ונכנס וכשהוא בידו ונכנס ר"ע אומר אוהזן בבגדו ונכנס ס"ד זימנין מישתלי להו ונפלי אלא אימא אוהזן בבגדו ובידו ונכנס ומניחם בחורין הסמוכים לבית הכסא ו"לא יניחם בחורין הסמוכים לרשות הרבים שמה יטלו אותם עוברי דרכים ויבא לידו חשד ומעשה בתלמיד אחד שהניח תפיליו בחורין הסמוכים לרשות הרבים ובאת זונה אחת ונטלתן ובאת לבית המדרש ואמרה ראו מה נתן לי פלוני בשכרי כיון ששמע אותו תלמיד כך עלה לראש הגג ונפל ומת באותה שעה התקינו שיהא אוהזן בבגדו ובידו ונכנס תנו רבנן בראשונה היו מניחין תפילין בחורין הסמוכין לבית הכסא ובאין עכברים ונוטלין אותן התקינו שיהו מניחין אותן בחלונות הסמוכות לרשות הרבים ובאין עוברי דרכים ונוטלין אותן התקינו שיהא אוהזן בידו ונכנס אמר רבי מיאשא (ח) בריה דריב"ל הלכה גוללן כמין ספר אוהזן כימינו כנגד לבו אמר רב יוסף בר מנימי אמר רב נחמן ובלבד כשלא תהא רצועה יוצאת מתחת ידו טפח אמר רבי יעקב בר אחא אמר רבי זירא ל' לא שנו אלא שיש שהות ביום ללבשן אבל אין שהות ביום ללבשן עושה להן כמין כים טפח ומניחן (ט) אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן ביום גוללן כמין ספר ומניחין בידו כנגד לבו ובלילה עושה להן כמין כים טפח ומניחן אמר אבוי ל' לא שנו אלא בכלי שהוא כליין אבל בכלי שאינו כליין אפילו פחות מטפח אמר מר זוטרא ואיתימא רב אשי תדע שהרי פ"ב קטנים מצילין באהל המת ואמר רבה בר בר חנה כי היה אולינן בתריה דרבי יוחנן כי היה בעי למיעיל לבית הכסא הוה יהיב לן כי הוה נקט תפילין לא הוה יהיב לן אמר הואיל ושרונה רבנן ננטרין

מ"ר סבר (א) אם שהה כדי לגמור את כולה חוזר לראש ומר סבר למקום שפסק אמר רב אשי האי אם שהה אם לא שהה מיבעי ליה (ב) אלא "דכולי עלמא אם שהה כדי לגמור את כולה חוזר לראש (ג) והתם בדלא שהה קמיפלגי דמר סבר גברא רחויא הוא ואין ראוי ואין תפלתו תפלה וכו' מר סבר גברא חזיא הוא ותפלתו תפלה וכו' רבנן ואם התפלל תפלתו תועבה אמר רב זביד ואיתימא רב יהודה לא שנו אלא שאינו יכול לשהות בעצמו אבל אם יכול לשהות בעצמו תפלתו כמה דברים אמורים כשאין יכול לעמוד על עצמו אבל אם יכול לעמוד על עצמו תפלתו תפלה ועד כמה אמר רב זביד (א) (ב) (ג) עד פרסה אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן (ד) הנצרך לנקביו הרי זה לא יתפלל משום שנאמר יהוה אלהיך ישראל ואמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן מ"ד לשמור רגלך כאשר תלך אל בית האלהים שמור עצמך שלא תחטא ואם תחטא הבא קרבן לפני וקרוב לשמוע (ה) (דברי חכמים) אמר רבא הוי קרוב לשמוע דברי חכמים שאם חוטאים מביאים קרבן ועושים תשובה מתת הכסילים [זבח] אל תהי ככסילים שחוטאים ומביאים קרבן ואין עושים תשובה כי אינם יודעים לעשות רע אי הכי צדיקים נינהו אלא אל תהי ככסילים שחוטאים ומביאים קרבן ואינם יודעים אם על הטובה הם מביאים אם על הרעה הם מביאים אמר הקב"ה בין טוב לרע אינן מבחינים והם מביאים קרבן לפני רב אשי ואיתימא רב חנינא בר פפא אמר שמור נקבך בשעה שאתה עומד בתפלה לפני. תנו רבנן (ו) ההגכנס לבית הכסא חולץ תפיליו ברחוק ד' אמות ונכנס אמר רב אחא בר רב הונא אמר רב ששת לא שנו אלא בית הכסא קבוע אבל בית הכסא ערלי חולץ ונפנה לאלתר (ז) וכשהוא יוצא מרחיק ד' אמות ומניחן מפני שעשאו בית הכסא קבוע איבעיא להו מהו שישכנס אדם בתפילין לבית הכסא קבוע השתין מים רבינא שרי רב אדא בר מתנא יאסר אתו שיליהו לרבא אמר להו אסור חיישין שמה יפנה בהן ואמרי לה שמה יפנה בהן תניא אידך הונכנס לבית הכסא קבוע חולץ תפיליו ברחוק ד' אמות ומניחן בחלון הסמוך לרשות הרבים ונכנס וכשהוא בידו ונכנס ר"ע אומר אוהזן בבגדו ונכנס ס"ד זימנין מישתלי להו ונפלי אלא אימא אוהזן בבגדו ובידו ונכנס ומניחם בחורין הסמוכים לבית הכסא ו"לא יניחם בחורין הסמוכים לרשות הרבים שמה יטלו אותם עוברי דרכים ויבא לידו חשד ומעשה בתלמיד אחד שהניח תפיליו בחורין הסמוכים לרשות הרבים ובאת זונה אחת ונטלתן ובאת לבית המדרש ואמרה ראו מה נתן לי פלוני בשכרי כיון ששמע אותו תלמיד כך עלה לראש הגג ונפל ומת באותה שעה התקינו שיהא אוהזן בבגדו ובידו ונכנס תנו רבנן בראשונה היו מניחין תפילין בחורין הסמוכין לבית הכסא ובאין עכברים ונוטלין אותן התקינו שיהו מניחין אותן בחלונות הסמוכות לרשות הרבים ובאין עוברי דרכים ונוטלין אותן התקינו שיהא אוהזן בידו ונכנס אמר רבי מיאשא (ח) בריה דריב"ל הלכה גוללן כמין ספר אוהזן כימינו כנגד לבו אמר רב יוסף בר מנימי אמר רב נחמן ובלבד כשלא תהא רצועה יוצאת מתחת ידו טפח אמר רבי יעקב בר אחא אמר רבי זירא ל' לא שנו אלא שיש שהות ביום ללבשן אבל אין שהות ביום ללבשן עושה להן כמין כים טפח ומניחן (ט) אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן ביום גוללן כמין ספר ומניחין בידו כנגד לבו ובלילה עושה להן כמין כים טפח ומניחן אמר אבוי ל' לא שנו אלא בכלי שהוא כליין אבל בכלי שאינו כליין אפילו פחות מטפח אמר מר זוטרא ואיתימא רב אשי תדע שהרי פ"ב קטנים מצילין באהל המת ואמר רבה בר בר חנה כי היה אולינן בתריה דרבי יוחנן כי היה בעי למיעיל לבית הכסא הוה יהיב לן כי הוה נקט תפילין לא הוה יהיב לן אמר הואיל ושרונה רבנן ננטרין